

JAARVERSLAG 2012

Colofon

Jaarverslag 2012 is een uitgave van FNV Waterbouw, t: 088 575 77 60, e: info@fnvwaterbouw.nl, w: www.fnvwaterbouw.nl |
Eindredactie: Jenke Willemse | Beeld omslag: Hans Crombeen | Opmaak: Mienieke van der Wekken | Druk: Huisdrukkerij
FNV Bouw | Oplage: 50 | 13173 | Mei 2013

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	5
Organisatiegraad vergroten	7
- Kantorenbezoek/staf	7
- Vlootbezoeken	7
- Wervingsfolder en communicatie	7
- Website	7
- Ledenontwikkeling	8
Collectieve belangenbehartiging	9
- Cao Waterbouw	9
- Cao NSI Holland	9
- Cao Smals	9
Arbeidsomstandigheden	10
- Arbeidsomstandigheden aan boord	10
- Arbocatalogus	10
- Maritiem Arbeidsverdrag	10
Medezeggenschap	11
- Or-platform	11
- Deelnemersraad	11
De vereniging FNV Waterbouw	11
- Personele opsomming	12
De werkorganisatie FNV Waterbouw	12

VOORWOORD

Crisis, crisis en nog eens crisis

Steeds maar weer is er de hoop dat de crisis die over de wereld raast, overgaat in een lentebriesje. Niets is minder waar. Het begon met het uiteenspatten van de zeepbel rondom de huizenmarkt in de VS. Door bankenspeculatie werd de waarde van de huizen kunstmatig op een onverantwoord niveau gebracht. De werkelijke waarde van huizen en andere panden lag vele malen lager dan de waarde die in de boeken stond en waar hypotheekoverwerd worden afgesloten. Met rampzalige gevolgen: hypotheekover konden niet meer worden betaald en banken gingen failliet. De crisis in de VS sloeg daarna over naar de rest van de wereld. Vooral Europa, de zuidelijke landen en Ierland werden hard getroffen. Ook hier vielen banken om en liep de werkloosheid op tot een kwart van de werkende bevolking. Kortom misère en persoonlijke drama's.

De crisis duurt nu al sinds 2008. Ook Nederland is er niet aan ontkomen. Het is waar dat we hier en daar weer wat opkrabbelen. De export loopt weer. De doorvoerhandel naar Duitsland trekt weer aan en onze werkloosheid lijkt te stoppen bij 7 procent. Nog wel erg hoog voor Nederlandse maatstaven, maar vergeleken met Spanje en Griekenland mogen we onze zegeningen tellen. In de bouwsector blijft het dramatisch. Er wordt nog maar 40 procent gebouwd van het normale volume woningen. Ook in de utiliteit en infrastructuur is het huilen met de pet op. Elke dag gaan er bouwbedrijven failliet, de werkloosheid in de sector en aanpalende sectoren blijft stijgen en de waarde van woningen daalt nog steeds. Het wetenschappelijk instituut voor de bouwnijverheid geeft aan dat het herstel ergens in 2014 of mogelijk in 2015 pas voorzichtig begint.

De crisis in de bouwsector heeft ook gevolgen voor de waterbouwsector, omdat de waterbouw er zo sterk mee verweven is. Zo zijn de vooruitzichten niet goed in de baggerij op het vaste land en in de grondstoffenwinning, zoals de grindbaggerij of steenverwerking bij Smals. In de zeegaande baggerij is gelukkig nog steeds werk, omdat het werkkerrein wereldwijd is. Om de bouw en dus de baggerij en grondstoffenverwerking los te trekken, is een impuls nodig. Er moet geld los komen om te investeren in de infrastructuur en huizenmarkt. Daar heeft het bestuur van FNV Waterbouw zich in 2012 voor ingezet. Bezuinigingen zijn de dood in de pot. Als de Nederlandse belastingbetaler geld kan ophoesten om banken te redden, dan is er ook geld voor de bouw. Daar profiteren we tenslotte allemaal van. Het geld van de banken verdwijnt toch maar naar aandeelhouders en bonussen. De overheid moet die verantwoording nemen en ervoor zorgen dat de werkgelegenheid weer toeneemt.

2012 heeft dus vooral in het teken gestaan van crisisbestrijding. Het voorkomen van erger. Verder is er veel tijd besteed aan het overleg met de nieuwe regering. Via directe, indirecte kanalen of via politieke lobby. Ook daar lag de nadruk op het voorkomen van erger. Om ervoor te zorgen dat de verworvenheden in de sociale zekerheid, de duur van de ww en het ontslagrecht overeind blijven. Het bestuur zal zich ook in 2013 daarvoor blijven inzetten.

Ik dank alle leden, kaderleden en medewerkers die zich hebben ingezet voor FNV Waterbouw. Uw inzet heeft ertoe bijgedragen dat we de belangen van onze leden op het collectieve en individuele terrein zijn blijven behartigen.

Ruud Baars

Algemeen secretaris

ORGANISATIEGRAAD VERGROTEN

KANTORENBEZOEK/STAF

In 2012 zijn kantoren bezocht van Boskalis, Van Oord, PUMA, Van den Herik en Tideway. Bij Tideway hebben we een pamflet uitgereikt aan werknemers en een stapeltje achtergelaten voor de afwezigen. Het doel van de kantorenbezoeken is om een hogere organisatiegraad te krijgen, zodat collectief afspraken over arbeidsvoorwaarden gemaakt kunnen worden.

De gesprekken bij de ingang van een bedrijf zijn vaak van zeer korte aard. De werknemers lijken bang gezien te worden met vertegenwoordigers van de vakbond. Soms krijgen werknemers zelfs te horen dat lidmaatschap van de vakbond het 'einde van hun carrière betekent'.

Het is goed dat FNV Waterbouw deze activiteiten onderneemt. Het is een manier om ons gezicht te laten zien en om te horen wat er leeft onder de werknemers. Het blijkt echter niet dé manier te zijn om mensen te interesseren voor het lidmaatschap, want veel extra leden levert deze actie niet op.

VLOOTBEZOEKEN

In 2012 zijn meer dan veertig waterbouwschepen bezocht van verschillende Nederlandse en Belgische waterbouwbedrijven. Vooral vanuit het kantoor in Singapore zijn schepen bezocht. Dit jaar zijn ook twee schepen bezocht van De Vries en Van de Wiel (onderdeel van DEMA) in Amsterdam en Harlingen.

Schepen worden vaak op verzoek van de bemanning bezocht. Ook worden schepen bezocht zonder van tevoren een afspraak te maken. Vooraf wordt er eerst toestemming gevraagd bij het bevoegd gezag aan boord. Leden maken gebruik van de mogelijkheid om via de website van FNV Waterbouw een bestuurder uit te nodigen aan boord.

Tijdens de vlootbezoeken krijgen medewerkers de gelegenheid om vragen stellen, die ter plekke of op een later tijdstip worden beantwoord. Zo waren bij De Vries en Van de Wiel vragen over eetpauzes aan boord en het wijzigen van afspraken met individuele werknemers. Veel wordt er met het

bord op schoot doorgewerkt. De werkgever betaalde hiervoor een kleine vergoeding, maar die werd in verband met de crisis stopgezet. Een lastige situatie, omdat de bemanningssterkte het niet toe laat dat mensen tijdens de wacht hun noodzakelijke pauze nemen. Het schip kan ook niet zomaar worden stilgelegd om pauze te nemen. De werkgever wees op het artikel in de cao, waarbij de vergoeding voor het doordraaien van materieel tijdens de pauze al in het loon is verwerkt. De werkgever past hiermee een regel toe die geldt voor groot materieel met voldoende bemanning. Dit kan niet zomaar gekopieerd worden naar klein materieel. Arbeids- en rusttijdenregels laten niet toe dat zonder pauze wordt doorgewerkt. Werkgever zag dat anders. Een gesprek op kantoor met betrokken leden en het management bracht de nodige duidelijkheid bij werkgever en werknemers.

De vlootbezoeken zijn voor FNV Waterbouw een gelegenheid om leden en niet-leden te ontmoeten op de werkplek en informatie te geven over het werk van de vakbond. Het zijn momenten om in een ongedwongen sfeer met de leden te spreken over zaken die spelen aan boord en om deze informatie mee te kunnen nemen naar overleggen met de werkgevers.

WERVINGSFOLDER EN COMMUNICATIE

In 2012 is het ledenblad 'Golf' drie keer verschenen. Golf bevat informatie over de sector waterbouw. Het ledenblad blijkt goed gelezen te worden. Bij het bezoek aan schepen blijkt dat collega's met elkaar over de inhoud van Golf spreken. En dat is uiteraard ook een doelstelling van Golf.

Leden in de sector waterbouw ontvingen ook Casco, het ledenblad van de moederbond FNV Bouw. Dit is dit jaar stopgezet, omdat de inhoud van Casco voor de leden van FNV Waterbouw vaak niet relevant is. Ook dit jaar is de wervingsfolder ingezet om leden te werven.

WEBSITE

Op de website van FNV Waterbouw staan voornamelijk berichten over de cao en de buitenlandovereenkomst. Bedrijfsspecifieke zaken leveren tal van reacties op van zowel leden als

werkgevers. Een teken dat de website voor iedereen in de sector informatie bevat.

In 2012 hebben we gemerkt dat de website niet meer voldoet aan de huidige standaard. Over de frisse uitstraling zijn we nog steeds tevreden, maar we willen graag dat er meer interactie mogelijk is. De mogelijkheden om nieuwsbrieven te versturen zijn beperkt. Vooral omdat onze leden op de schepen de berichten alleen in pdf-vorm kunnen lezen. Met tussenpozen hebben wij onze wensen voor de website op papier gezet. De afdeling Communicatie & Marketing van moederbond FNV Bouw heeft ervoor gezorgd dat de website op een

moderne manier in eigen beheer kan worden uitgevoerd.

LEDENONTWIKKELING

Op 1 januari 2012 heeft FNV Waterbouw 1734 leden. Op 31 december 2012 is de stand lager: 1562 leden. Deze daling wordt niet alleen veroorzaakt door opzeggingen, maar ook doordat het ledenbestand is opgeschoond. Dat laatste betekent dat er leden in het bestand stonden waarvan de gegevens niet meer klopten. Bijvoorbeeld omdat ze niet (meer) werken in de sector waterbouw of overgestapt zijn naar een andere werkgever in een andere sector.

COLLECTIEVE BELANGENBEHARTIGING

CAO WATERBOUW

In 2012 is het besluit genomen om werknemers van buiten Europa niet meer onder de cao Waterbouw te laten vallen. De reden hiervoor is dat het lastig was om een cao af te sluiten, vanwege de verschillen in beloning tussen werknemers van binnen en buiten Europa. Dit jaar is het gelukt om een cao af te sluiten, die op brede steun van de achterban kon rekenen.

Over de werknemers van buiten Europa zullen in 2013 afspraken worden gemaakt tussen overheid, werkgevers en FNV Waterbouw. Het ligt in de verwachting dat de Wet Arbeid Vreemdelingen wordt aangepast, waardoor een deel van de problemen aan de cao-tafel opgelost zijn.

Het cao-akkoord leidde tot commotie onder de werknemers bij waterbouwbedrijven die onder een 'vlootstafcontract' vallen. De loonstijgingen uit de cao werden bij deze werknemers niet één op één doorgevoerd. Als belangenbehartiger en als cao-partij zijn wij daar actief mee aan de slag gegaan. Na een inventarisatie onder de werknemers en gesprekken met een van de werkgevers, zijn er aanpassingen gedaan aan het vlootcontract. De gesprekken hierover zijn niet afgerond.

CAO NSI HOLLAND

De cao NSI Holland volgde altijd de loonontwikkeling van de cao Natte Grindbagger. Omdat de cao Natte Grindbagger opgezegd is op 1 april 2011, waren we genoodzaakt op zoek te gaan naar een andere cao om te volgen. Dit jaar hebben FNV Waterbouw en de directie van NSI Holland voornamelijk besteed aan een eventuele overgang van de bedrijfs-cao NSI Holland naar de cao Hibin. De huidige cao NSI Holland is nog maar voor enkele werknemers van NSI Holland van

toepassing. Volgens de werkgevers zou de cao Hibin beter aansluiten bij de werkzaamheden en bedrijfsomstandigheden van NSI Holland.

FNV Waterbouw heeft tijdens de bestudering van deze mogelijkheid steeds de huidige arbeidsvoorwaarden van de leden voorop gesteld. Hierbij hebben we met de werkgevers de afspraak kunnen maken dat onze leden bij een eventuele overgang er in arbeidsvoorwaarden niet op achteruit zullen gaan.

CAO SMALS

Traditioneel onderhandelt FNV Bouw elk jaar over een cao voor de werknemers van Smals Bouwgrondstoffen. De onderhandelingen concentreren zich meestal op loonruimte, opleiding en ontwikkeling. Ondanks de crisis zijn er toch goede afspraken gemaakt met de directie van Smals. In 2012 hebben we een eenjarige cao afgesloten tot 31 december 2012 met een structurele loonsverhoging van 1,5% per 1 januari 2012 en 0,5% per 1 juli 2012. De leden van FNV Waterbouw hebben unaniem ingestemd met dit onderhandelingsresultaat. FNV Waterbouw kijkt tevreden terug op het bereikte resultaat.

FNV Waterbouw heeft daarnaast met de directie van Smals gesproken over het in stand houden van een aparte cao voor dit bedrijf. Vooral omdat de organisatiegraad laag is bij Smals, ontkomen we er niet aan om hier kritisch naar te kijken. Uiteraard zal FNV Waterbouw het belang van de leden voorop stellen. Maar wellicht is het in de toekomst mogelijk om de cao onder te brengen onder een andere cao. Eind 2012 en begin 2013 zullen FNV Waterbouw en de werkgevers hierover verder van gedachten wisselen.

ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN

ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN AAN BOORD

De Inspectie SZW (voorheen Arbeidsinspectie) heeft besloten het werken met concentratiemeters niet te laten toetsen. Dit valt namelijk niet onder het Arbobesluit maar maakt onderdeel uit van de Kernenergiewet. Het onderwerp is echter voor de waterbouwsector van zo'n groot belang dat de Inspectie SZW het bijzonder op prijs stelt dat dit onderwerp op deze manier is uitgewerkt.

ARBOCATALOGUS

FNV Waterbouw overlegt met werkgevers in de bedrijfstak waterbouw over regels voor veiligheid en arbeidsomstandigheden, die gebundeld worden in de Arbocatalogus Waterbouw en zijn te raadplegen op www.arbocataloguswaterbouw.nl.

In 2012 is de Arbocatalogus uitgebreid met afspraken over fysieke belasting, brand, brandbestrijding en brandpreventie. Daarnaast zijn al eerder beschreven onderwerpen getoetst aan de laatste stand der techniek. Deze onderwerpen worden door de Inspectie SZW getoetst en worden door deze dienst gebruikt bij controles in de bedrijfstak of bij incidenten.

Het zogenaamde geelzwarte boekje waar de belangrijkste zaken uit de Arbocatalogus te vinden zijn, is in 2012 gereviseerd en zowel in het Nederlands als Engels beschikbaar. Dit boekje is de populaire versie van de Arbocatalogus en kan als zakboekje worden gebruikt. Ook is gewerkt aan een flyer om de Arbocatalogus beter onder de aandacht te brengen bij werknemers in de bedrijfstak.

MARITIEM ARBEIDSVERDRAG

Het Maritiem Arbeidsverdrag (MAV) van de ILO (vastgesteld in 2006) regelt de voorschriften voor arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden aan boord van zeeschepen. De regels uit dit verdrag zijn opgenomen in de nationale wetgeving die de positie van zeevarenden regelt.

FNV Waterbouw participeert als werknemers-vertegenwoordiging in de waterbouw in het Platform Maritiem voor Werk en Inkomen. In dit platform zitten werkgevers en werknemers uit de sectoren waterbouw, koopvaardij en visserij. Dit

platform is gesprekspartner voor de overheid op het gebied van omzetting van het MAV in nationale wet- en regelgeving. Ook in 2012 hebben hierover de nodige gesprekken plaatsgevonden.

Op 20 augustus 2012 werd het verdrag getekend door Rusland en de Filipijnen waarmee het minimale aantal van 30 ratificerende landen is behaald. Hierin is geregeld dat het verdrag in werking treedt één jaar nadat 30 landen het hebben geratificeerd. Op 20 augustus 2013 moet dus, met of zonder nationale wetgeving, voldaan worden aan de regels van het MAV.

De inspecties van de havenstaten (Port State Control) controleren of er voldaan wordt aan het verdrag. Schepen die varen onder de vlag van landen die het verdrag op voorhand hebben geratificeerd, kunnen met een Certificaat Maritieme Arbeid aantonen dat zij aan de eisen voldoen. Inspecties kunnen dan beperkt blijven tot steekproeven. Dat geldt echter niet voor schepen die onder de vlag varen van landen die het verdrag niet hebben geratificeerd. Ook zij moeten aan de eisen van het verdrag voldoen en zullen te maken krijgen met diepgaande inspecties. Er is contact geweest met Belgische collega's over het MLC. België heeft het verdrag goedgekeurd, maar nog niet geratificeerd. Cyprus en Luxemburg hebben het verdrag in 2011 wel geratificeerd.

FNV Waterbouw blijft zich, ook via de moederbonden, inzetten voor de implementatie van het MAV. Daarbij wordt rekening gehouden met de belangen van de werknemers aan boord van waterbouwschepen wereldwijd.

MEDEZEGGENSCHAP

OR-PLATFORM

In 2012 heeft FNV Waterbouw ondernemingsraadsleden opgeroepen om deel te nemen aan een or-middag over het MLC. Helaas heeft slechts één kaderlid zich aangemeld. Dit komt onder andere doordat het voor leden lastig is om aanwezig te zijn, vanwege hun werk in het buitenland. In de toekomst zullen we geen or-platforms meer organiseren. Het platform is pas een succes als er meer leden van verschillende bedrijven aanwezig zijn. Onze or-kaderleden zullen wel uitgenodigd worden om deel te nemen aan de or-contactdagen van Nautilus.

DEELNEMERSRAAD

Na de verkiezingen voor de deelnemersraad van het bedrijfstakpensioenfonds FNV Waterbouw in

2011, heeft één van de actieve deelnemers zich teruggetrokken. Dit heeft te maken met verandering van baan van de deelnemer, waardoor hij niet meer aangesloten was bij het pensioenfonds. Dat is een voorwaarde om lid te zijn van de deelnemersraad.

Aangezien er verkiezingen zijn geweest voor de actieve zetels, was onze niet-herkozen kandidaat gelukkig bereid om als actief lid in de deelnemersraad zitting te nemen. Hierdoor zijn er geen vacatures meer voor de actieve kandidaten.

Voor de inactieven is er nog een vacature.

DE VERENIGING FNV WATERBOUW

De Raad van Advies is volgens de jaaragenda vier keer bijeen geweest. Op deze vergaderingen zijn alle onderwerpen besproken die relevant zijn voor de vereniging en de leden. Veel aandacht is er uitgegaan naar de collectieve trajecten. Maar ook verenigingsaangelegenheden zijn voldoende aan de orde geweest.

Het bestuur van FNV Waterbouw is volgens schema acht keer bijeen geweest en er heeft afstemming plaats gevonden met de medewerkers en bestuurders in de sector waterbouw.

Het is onvoldoende gelukt om nieuwe contactpersonen te werven om de positie en de slagkracht van FNV Waterbouw te versterken aan boord en op de werkplek aan de wal. Hoewel de kwaliteit van de individuele en collectieve belangenbehartiging hoog is, lukt het ons niet tot een betere band met

onze leden te komen. Het is in ieder geval niet terug te zien in de ledengroei.

De begroting en het werkplan zijn volgens de regels vastgesteld in de Algemene Vergadering. In 2012 is het niet gelukt om een conferentie te organiseren voor bestuurders en medewerkers van de Belgische en Nederlandse bonden in de waterbouw. De Belgische bonden gaven aan daar geen heil meer in te zien, omdat er maar zo weinig werkende leden uit Nederland aanwezig zijn. Werkende leden zijn nodig om te komen tot een nuttige uitwisseling van informatie over de Belgische en Nederlandse bedrijven. Er is nog geprobeerd om leden en kaderleden bij de Nederlandse bedrijven te bellen om ze enthousiast te maken voor deelname aan de conferentie. Maar dat heeft niets opgeleverd. Daarom is de conferentie afgeblazen. De Belgische bonden

hebben nog voorgesteld om een bijeenkomst over het arbeidsvoorwaardenbeleid voor leden van DEME en Tideway te organiseren. Maar ook voor die bijeenkomst was er niet voldoende interesse bij de Nederlandse werknemers.

PERSONELE OPSOMMING

Het bestuur van FNV Waterbouw bestaat op 31 december 2012 uit: de heer D. Koerselman als voorzitter, de heer J. Kaper als vicevoorzitter, de heer R. Baars als algemeen secretaris en de heer R. Pauptit als penningmeester.

De Raad van Advies bestaat op 31 december 2012 uit: de heren C. Scheltema, C. Zuidweg,

G. van Tintelen, J. van de Pol, L. Overwater, W. Schmetz, H. Gilde, Th. Siebers, R. Reurslag, L.J. Fremouw, J.A. Melsen, P.A. van den Bout en A. Verberk.

Eventueel tussentijdse veranderingen zijn niet opgenomen.

De samenstelling namens FNV Waterbouw van de deelnemersraad op 31 december 2012 is als volgt:

- Zes zetels voor de inactieven (gepensioneerden)
J. Klein, H.J. Stamkot, A.J.C. Oosterbaan, J. Drost, G. van Eck en een vacature.
- Drie zetels voor de actieven (werkenden)
J.F. Lanser, B.C.J. Veltman, C. Zuidweg.

DE WERKORGANISATIE FNV WATERBOUW

Het is in 2012 gelukt om bestuurders, juristen en medewerkers van de beide moederbonden 'om niet' in te zetten. Er vindt geen interne verrekening plaats tussen FNV Bouw en Nautilus International, de moederbonden van FNV Waterbouw. Wel zijn alle uren via tijdschrijven in beeld gebracht en is er verantwoording voor deze uren aan de O&O-fondsen afgelegd.

De samenwerking tussen de medewerkers van beide bonden zijn op elkaar afgestemd, waardoor de competenties van beide verenigingen elkaar aanvullen. Dat komt tot uitdrukking in de dienstverlening. Er is constant aandacht voor medewerkers van de helpdesk. Het doel is om ze op te hoogte te houden van de ontwikkelingen in de sector, zodat daarmee het niveau van de dienstverlening op peil wordt gehouden.

